

Verslag

Centraal College van Deskundigen en Accreditatiecollege Bodembeheer

Datum	: 9 december 2021
Tijd	: 09.30 – 11.00 uur
Plaats	: MS Teams, online
Kenmerk	: Verslag SIKB_CCvD_AC_Bodembeheer_20211209

Deelnemers

David van den Burg (DvdB)
Manfred Beckman Lapré (MBL)
(bij agendapunt 2, 5, 6, 7 en 8)
Willie van den Berg (WvdB)
Jaap van der Bom (JvdB)
Gerrit-Jan Georg (GJG)
Ted den Heijer (TdH)
Jaap-Willem Hutter (JWH)
Jan Keijzer (JK)
Ariël Kleverwal (AK)

Bregje van Lieshout (BvL)
Bas van Oosten (BvO)
Charly van Schaik (CvS)
Gezinus Schrage (GS)
Tessa Verschoor (TV)
Beerd Volkers (BV)
Joep van der Wee (JvdW)

Arthur de Groof (ArdG)

Afwezig

Bram van de Pas (BvdP)
Willem van der Zon (WvdZ)
Karin Sant (KS)

Vacatures

Te benoemen afgevaardigde
Te benoemen afgevaardigde

Gasten

Jelle de Boer (JdB)
Henk Koster (HK)
Sonja Kooiman (SK)

Werkt bij

Rijkswaterstaat,
Bodem+
Waterproef
DrechtConsult
Indaver
NEN
SGS Laboratorium
Kiwa
Waterschap Vallei en
Veluwe
MILON
SGS Intron Certificatie
RUD Drenthe
RUD Zeeland
TAUW
Waterkracht
Stichting Bodembeheer
Nederland
SIKB-programmabureau

Werkt bij

Econsultancy
Vopak
SIKB-programmabureau

Werkt bij

SIKB-programmabureau
SIKB-programmabureau
SIKB-programmabureau

Afgevaardigd door of rol

Voorzitter
Ministerie van I en W

UvW
Bouwend Nederland en NVPG
BOG / VA
NEN
FeNeLab
NVCi
UvW

VVMA
NVCi
VNG
IPO
VKB
BodemenergieNL
VNO-NCW

SIKB, plv. secretaris

Afgevaardigd door of rol

VKB
VNO-NCW
SIKB, secretaris

VNO-NCW
Rijkswaterstaat

Gast bij

Alle agendapunten
Alle agendapunten
Alle agendapunten

Actie door	Nr.
	<p>1. Opening en vaststellen agenda</p> <p>De voorzitter opent de vergadering en heet de deelnemers van harte welkom. In de vergadering van 7 oktober is voorgesteld dat deze vergadering fysiek zou plaatsvinden. Bij de huidige maatregelen is dit niet mogelijk en wordt via MS Teams vergaderd.</p>
	<p>2. Voortgang wijzigingen Regeling bodemkwaliteit</p> <p>Manfred Beckman Lapré licht toe dat sinds de vorige vergadering de planning van de voorgenomen wijzigingen van de Rbk ongewijzigd is. Dit betekent dat op 1 april 2022 een kleinere wijziging in werking treedt en op 1 juli 2022 de integrale wijziging Rbk 2022.</p> <p>Jan Keijzer stelt dat nog altijd niet duidelijk is hoe de via de internetconsultaties ingekomen reacties in de Rbk worden verwerkt. Hij is daarbij specifiek geïnteresseerd naar de voorgenomen verplichting voor intermediairs op het gebied van bouwproducten om eerdere auditrapporten aan Bodem+ te leveren, zodat die kunnen worden gebruikt bij de overweging om aan die intermediair al dan niet een erkenning te verlenen. Jaap van der Bom is het eens met Jan Keijzer dat dit voornemen wantrouwen uitstraalt en dat dit teleurstellend is omdat het Programma Verbetering Bodemstelsel (verder in dit verslag 'het Programma') steeds communiceert dat het vertrouwen moet worden hersteld. Ariël Kleverwal pleit voor een risicogerichte aanpak, dus wezenlijk anders dan alles zoveel mogelijk dicht timmeren. Nu lijkt het erop dat in het stelsel wordt ingegrepen naar aanleiding van een relatief beperkt aantal incidenten. Het zou beter passen om de bij de incidenten betrokken partijen aan te pakken. Joep van der Wee ondersteunt deze stelling.</p> <p>Manfred Beckman Lapré bestrijdt dat het genoemde voornemen op wantrouwen is gebaseerd; het is meer op een zakelijke manier met elkaar omgaan. Daarom is deze voorgenomen maatregel ook specifiek gericht op bouwproducten, omdat daar een concrete aanleiding voor is. Henk Koster vindt dat deze maatregel feitelijk op de uitkomsten van het Programma vooruit loopt. Tessa Verschoor haakt hierop in met de opmerking dat er nu twee parallelle sporen lopen: de Rbk 2021 is nog gebaseerd op de wereld van vóór het Programma, terwijl intussen aan het Programma wordt gewerkt. Manfred valt het op dat de toon van de kritiek vandaag een stuk scherper is dan in het Stakeholdersoverleg, gehouden in het kader van het Programma, van 7 december. Joep van der Wee wijst erop dat ook in het Stakeholdersoverleg duidelijke verklaringen zijn afgelegd juist op dit punt.</p> <p>Op een vraag van Tessa Verschoor antwoordt Manfred Beckman-Lapr�e dat de definitieve versie van de gewijzigde Rbk normaal gesproken wordt gepubliceerd op het moment dat deze wordt genotificeerd, een maand voor de datum van in werking treden. Actie: Manfred deelt nog via de secretaris met de vergadering hoe dit zit. <i>Naschrift secretaris: De reactie van het ministerie van I&W is dat op 1 april 2022 de Rbk 2021 wordt gepubliceerd. De Rbk 2021 zal vervolgens op 1 juli 2022 in werking treden. Normaal is de termijn tussen de publicatiedatum en de inwerkingtreding van de Rbk 1 maand. Deze keer is hier gelet op de inwerkingtreding van de Omgevingswet van afgeweken. SIKB zal proberen om zo snel mogelijk na 1 april een voorpublicatie van de documenten te publiceren, om de markt in de gelegenheid te stellen zich voor te bereiden.</i></p>
MB-L	
JdB en ArdG	
	<p>3. Voortgang Programma Verbetering Bodemstelsel</p> <p>Het Programma Verbetering Bodemstelsel loopt tot eind 2021, waarna de uit dat programma voortkomende voorstellen in 2022 in uitvoering worden gebracht.</p>

Henk Koster licht toe dat op dit moment inderdaad wordt gewerkt aan de definitieve versie van het eindrapport over het Programma en aan het Uitvoeringsprogramma. Hij merkt op dat de meeste punten uit het position paper van SIKB zichtbaar zijn in de tot nu toe verschenen conceptrapportages, zoals het versterken van de wederzijdse informatiepositie van toezichthouders, het versterken van de positie van het Rijk als systeemverantwoordelijke, het versterken van toezicht en handhaving en het verkorten van proceduretijden. Voor de stap van middel- naar doelvoorschriften is ook aandacht, maar nog wat beperkt. Aandachtspunten wat Henk betreft zijn welke maatregelen concreet in het Uitvoeringsprogramma komen en wat de prioriteitsvolgorde wordt. Ook is de keten nog niet gesloten en is er nog discussie over verhouding tussen privaat en publiek toezicht, waarbij ook de rol van de CCvD's aandacht krijgt. Het proces lijkt zwaar aangezet, wat onder meer te zien is aan de capaciteit die vanuit het Rijk op dit traject wordt gezet.

Jan Keijzer: de beoogde informatie uitwisseling tussen publieke en private toezichthouders zou op begripsniveau moeten zijn, niet op bedrijfsniveau. Verder zijn de rapporten van twee onderzoeken nog niet met de stakeholders gedeeld: dat van het onderzoek naar de verschillende percepties op het nalevingstekort en dat van het onderzoek naar de onafhankelijkheid van de certificatie-instellingen. Jaap-Willem Hutter valt het op dat nog niet duidelijk is hoe de laboratoria worden meegenomen in het Uitvoeringsprogramma. Hij wijst er ook op dat de meeste normen tegenwoordig in het buitenland worden gemaakt. Dat laatste betekent dat als het ministerie daar actiever aan wil deelnemen het ondersteuning zal moeten geven aan Nederlandse vertegenwoordigers in internationaal overleg over normen.

Bas van Oosten vindt extra capaciteit voor toezicht en handhaving een goed idee, maar ziet de verhouding tussen publiek en privaat toezicht als een belangrijk punt. De huidige voorstellen, die erop neerkomen dat de certificatie-instellingen toezicht houden op de certificaathouders en de ILT op de certificatie-instellingen, lijken gemodelleerd op het huidige stelsel in de asbestwereld. Dat leidt tot een rol van de certificatie-instellingen in het publieke toezicht, waarvan het nog maar de vraag is of dat wel wenselijk is. Henk Koster meldt dat dit laatste punt een van de punten was waarover is gesproken in een overleg met de DG en de IG op 7 december jl.

Op een vraag van Charly van Schaik antwoordt Henk Koster dat het erop lijkt dat in de uitkomsten van het programma aan de decentrale toezichthouders een relatief kleine rol wordt toegedicht, maar dat ze wel degelijk belangrijk zijn in het stelsel; het is aan hen om zich op dit punt sterk te maken voor een grotere rol.

4. Nieuwe versie BRL SIKB 6000 en 7000 en protocollen

4.1 Resultaten openbare reactieronde – bijpraten stand van zaken

Jelle de Boer licht toe. De begeleidingscommissie heeft op 30 november vastgesteld dat de stukken nog niet helemaal klaar zijn voor vaststelling. De inhoudelijke discussies zijn wel ongeveer afgerond, de ingekomen reacties zijn naar tevredenheid van de begeleidingscommissie in de tien normatieve documenten verwerkt, maar de teksten moeten nog worden gecontroleerd op verwerking en uniformiteit. Daarvoor komt de begeleidingscommissie nog een keer bijeen op 12 januari 2022.

Reacties College

Het College heeft geen vragen of opmerkingen bij de door Jelle gegeven toelichting.

4.2 Discussie over reikwijdte schema's in relatie tot erkenningsplichtige activiteiten

Jelle de Boer licht toe dat in de begeleidingscommissie twee versies van de documenten zijn besproken, één met en één zonder de erkenningsplichtige activiteiten. Na ampele discussie en horende de standpunten van het bestuur SIKB, het CCvD Bodembeheer en de Programmaraad Bodembeheer is afgesproken dat de stukken zullen worden uitgewerkt met zowel de erkenningsplichtige als niet-erkeningsplichtige activiteiten. De begeleidingscommissie beoogt de documenten in deze vorm op 4 februari 2022 voor te leggen aan het CCvD Bodembeheer.

Reacties College

- Op een vraag van Tessa Verschoor antwoordt Jelle de Boer dat besluitvorming over deze documenten in het CCvD Bodembeheer op 31 maart 2022 kan betekenen dat de daarop volgende procedures niet op tijd zijn afgerond voor in werking treden op 1 januari 2023. Daarom ligt een voorstel voor om hiervoor een extra vergadering te houden zes weken vóór 31 maart, dus rond 17 februari.

Besluit:

- Het Centraal College besluit om op 17 februari 2022 een extra vergadering te plannen voor besluitvorming over vaststelling van de nieuwe versie van BRL SIKB 6000 en 7000 met de daarbij horende protocollen. Deze vergadering zal alleen doorgaan als de begeleidingscommissie tijdig de stukken voor dit besluit aan het CCvD aanbiedt.

5. Rapport TGG en Kamerbrief daarover

Jelle de Boer licht dit agendapunt toe. Recentelijk heeft het RIVM een rapport gepubliceerd met een evaluatie van normen en onderzoeksmethoden voor Thermisch Gereinigde Grond (TGG) en met aanbevelingen voor TGG en andere bewerkte grond. Dit naar aanleiding van onverwachte uitloging uit een aantal TGG-toepassingen. De Staatssecretaris heeft op 4 november een brief aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin hij onder meer stelt de aanbevelingen van het RIVM over te nemen. De Staatssecretaris verwijst hierbij onder meer naar BRL SIKB 7500 en BRL 9335. Daarnaast wordt verwezen naar een 'toepassingsladder' voor gereinigde/bewerkte grond op basis van meer dan alleen chemische parameters. Achtergrond hiervan is dat door reiniging de eigenschappen van grond kunnen veranderen. Echter, toepassing bepaalt wat de grond moet doen, niet het reinigingsproces. Het RIVM bepleit daarom het toevoegen van andere parameters, waaronder fysische en biologische, aan de beoordeling van voor hergebruik bestemde TGG en andere bewerkte grond. Dit zou een nieuwigheid zijn binnen het stelsel. Daarom is op initiatief van Bodem+ apart overleg gevoerd met het ministerie en Bodem+ en wordt gekeken naar mogelijkheden voor aanpassing van protocol 7510 op dit punt. Van belang is dat het rapport alleen over TGG gaat, maar conclusies trekt die van toepassing zijn op ook andere grondstromen.

Reacties College

- Charly van Schaik vindt het een belangrijk rapport en ziet graag dat de decentrale bevoegde instanties nauw bij de discussie worden betrokken.
- Tessa Verschoor vraagt of ook een gesprek met NEN is voorzien, met het oog op de vraag op welke plaats(en) de verschillende zaken moeten worden vastgelegd. Jelle de Boer antwoordt dat deze vraag de normwaarden betreft en het ministerie nog nadenkt over deze vraag. Bij de bepalingsmethoden van de waarden zou samenwerking met NEN nuttig kunnen zijn. Ted den Heijer wijst op de kennis die aanwezig is in normcommissies in het ecologische werkveld.
- Jaap-Willem Hutter ziet graag dat de laboratoria ook bij deze discussie

worden betrokken, omdat analyses er een belangrijke rol in spelen. Daarin zijn de Normcommissie Milieukwaliteit en daaronder opererende normsubcommissies ten aanzien van analyses logische gesprekspartners.

- Jaap van der Bom betreurt het dat de branche niet is betrokken bij het door Jelle genoemde gesprek. Het gevaar bestaat dat de reikwijdte van de discussie onjuist is. Hij stelt dat het niet gaat om TGG, maar om een mengsel van thermisch gereinigde grond met teerhoudend asfalt. De vraag moet dan ook zijn of het indertijd in het protocol ingevoegde 'grond cum annexis' (mogelijkheid om verschillende grondstromen samen te voegen alvorens te reinigen) wel moet worden gehandhaafd. Hij wijst er ook op dat het in deze discussie feitelijk gaat om slechts tien procent van de in Nederland voor hergebruik aangeboden gereinigde grond. Het probleem is vastgesteld bij twee bedrijven en speelt eigenlijk maar echt bij één bedrijf. Hij vraagt daarom om te voorkomen dat het probleem groter wordt gemaakt dan het in feite is. Civieltechnische aspecten kunnen worden ondergebracht in een van de protocollen onder BRL 9335. Jaap vindt het rapport van het RIVM een goed rapport, maar plaatst wel kanttekeningen bij de reactie daarop van de Staatssecretaris. Jelle de Boer benadrukt dat SIKB op uitnodiging de discussie met het ministerie is aangegaan en er bij het ministerie op heeft aangedrongen om de sector bij deze discussie te betrekken. Dit is opgepakt door het Ministerie dat in de eerstvolgende bijeenkomst van de Begeleidingscommissie Protocol 7510 het rapport zal toelichten.
- Jan Keijzer ziet in deze discussie een goed voorbeeld van hoe een verbeterd stelsel eruit kan zien, waarbij de keten van (reinigings)proces, productverklaring met toepassingsvoorwaarden en gebruik gesloten wordt.
- Bregje van Lieshout ziet in de brief van de Staatssecretaris een signaal om ook breder te overwegen om eisen te gaan opnemen over fysieke en biologische paramaters. Dat zou wel inhouden dat we daarvoor specifieke kennis over die parameters nodig hebben. Ted den Heijer wijst in dit verband nogmaals op de kennis die hierover aanwezig is in de op die onderwerpen gerichte normcommissies.

6. **Stand van zaken diverse projecten bodembeheer**

Het College heeft geen vragen of opmerkingen bij dit agendapunt.

7. **Concept-verslag CCvD/AC 7 oktober 2021**

Gerrit-Jan Georg werkt bij Indaver.

Het College stelt het verslag zonder verdere inhoudelijke wijzigingen vast.

NB.: bij agendapunt 11 is nog gecorrigeerd dat het conceptverslag van 24 juni 2021 is besproken en niet dat van 18 maart 2021.

8. **Concept-verslag CCvD/AC 2 november 2021**

Bregje van Lieshout en Jaap-Willem Hutter waren niet aanwezig bij deze vergadering. Gerrit-Jan Georg werkt bij Indaver.

Het College stelt het verslag verder zonder inhoudelijke wijzigingen vast.

9. **Mededelingen en rondvraag**

Mededelingen

- Door de beperkingen rond Corona is het SIKB Jaarcongres op 30 september jl. vervangen door een drukbezocht webinar over de publiek private kennisinfrastructuur, zie ook <https://www.sikb.nl/nieuws/2021/-bestaande-netwerken-kunnen-nieuwe-kennisinfrastructuur-versnellen->.

- De eerstvolgende editie van het SIKB-jaarcongres is nu gepland op 10 maart 2022. Voor zover de situatie rond Corona dat toelaat wordt dit een fysieke bijeenkomst in Zwolle. Houd de website van SIKB in de gaten voor meer informatie over het programma.
- Nicole Olland is per 1 januari 2022 door SIKB en Kiwa benoemd tot voorzitter van het CCvD/AC Bodembescherming, het CCvD Tankinstallaties en het CvD Tanks, Tankinstallaties en Appendages. Daarmee neemt SIKB na ruim twee decennia afscheid van Theo Edelman als bekleeder van formele posities.

Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

10. Afsluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering om 11.00 uur.

Acties

Nieuwe acties uit vergadering van 9 december 2021

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
09-12-2021	MB-L	Nagaan op welk moment de gewijzigde versies van de Regeling bodemkwaliteit worden gepubliceerd, voorafgaand aan de datum van in werking treden.	Afgerond, normaal gesproken 1 maand tevoren, maar Rbk 2021 wordt 3 maanden tevoren gepubliceerd.
09-12-2021	JdB en ArdG	Zo snel mogelijk na voorpublicatie van Rbk 2021 de normatieve documenten waarnaar die verwijst als voorpublicatie publiceren.	

Openstaand uit vorige vergaderingen

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
29-03-2018	TV ArdG	Overleg over de rol van het CCvD Bodembeheer in het proces richting het opnemen van het document Essentiële eisen in bijlage C Rbk: 1. Bestuur VKB vragen of deze actie nog actueel is. 2. Zo ja, afspraak plannen.	Afgerond, de vraag is nog actueel. Loopt
13-12-2018	AndG	Onderzoeken communicatiemogelijkheden om besluiten van bevoegde instanties op basis van de Handreikingen met andere bevoegde instanties te delen.	

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
27-02-2020	HK, JWH, ArdG	Uitzoeken of de data van in werking treden van het milieuhygiënisch toetsingskader voor diepe plassen en het definitief handelingskader PFAS zullen leiden tot het in werking treden van onderdelen van de nieuwe versie van zowel AP04 als AS3000 op verschillende data.	Loopt
26-03-2020	HK en AndG	SIKB neemt mee om met betrokken partijen in gesprek te gaan om de implementatie van Kwalibo ook bij overheden te stimuleren, gekoppeld aan de vervolgkoers.	Krijgt vorm: gesprekken met ministerie, bestuursdiscussie. SIKB bereidt voor een eigen inzicht over in te zetten vervolgstappen in relatie tot Evaluatie. Daarbij aandacht voor overheden, ook via POKB.
23-04-2020	MBL	Navraag doen bij Willem Kattenberg van het ministerie I&W of er initiatieven lopen omtrent het maken van kaders voor het meten van drugs-gerelateerde stoffen in de bodem.	
18-03-2021	AndG, ArdG	Bevoegde gezagen actief betrekken bij de on-site meettechnieken (mits conform de richtlijnen uitgevoerd).	Loopt.
24-06-2021	MBL	Op korte termijn organiseren voordracht nieuwe zittingstermijn.	
24-06-2021	DvdB, HK	Zorgen over Regeling bodemkwaliteit bespreken met Ministerie van I&W (Hanneke Brouwer).	

Afgerond

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
27-02-2020	ArdG	Bij communicatie scherp zijn op de teksten bij 'in werking zijnde schema's' in BRL 11000: consequent controleren of deze verwijzingen nog correct zijn ten tijde van publicatie van het Wijzigingsblad.	Afgerond, meegenomen in bespreking met TC Bodemenergiesystemen.
18-03-2021	ArdG	Harmoniseer de lijst met betrokken certificatieschema's bodembeheer op de website met de lijst genoemd in het reglement CCvD en AC Bodembeheer	Afgerond.
18-03-2021	KS	In de stand van zaken lopende projecten de relevante NEN-projecten aanvullen met toevoegingen van JWH.	Afgerond.
24-06-2021	JvdB, JWH	Op korte termijn organiseren voordracht nieuwe zittingstermijn.	Afgerond

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
07-10-2021	ArdG	Kanttelingen vanuit TC Bodemenergiesystemen over beoordeling geschiktheid GeoPro als circulatiemedium in gesloten systemen doorgeven aan Bodem+.	Afgerond, discussie over toelating GeoPro, en procedure voor toelating nieuwe circulatiemedia, loopt.
07-10-2021	AK	Vergaderzaal reserveren bij Waterschapshuis voor vergaderingen van 9 december 2021, 23 juni 2022 en 8 december 2022 en daarbij vragen naar mogelijkheden voor hybride vergaderen.	Afgerond, vergaderingen vinden fysiek plaats voor zover de situatie rond Corona dat toelaat.